

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Isandaan at Animnapu't Isa

Ang Gampanin ng Roma sa Pagtataguyod ng Pangitain ng Propesiya sa Bibliya: Isang Masusing Pagsusuri ng Kabanata Labing-isa ng Aklat ni Daniel

Jeff Pippenger
2024-03-27

Ang pangitain sa ika-labing-isang kabanata ng Aklat ni Daniel ang pangunahing sanggunian para sa lahat ng mga pangitain ng propesiya sa Bibliya, at ang pangitain sa kabanata labing-isa ay itinatag sa pamamagitan ng sagisag ng Roma.

At sa mga panahong iyon, marami ang titindig laban sa hari sa timugan; gayon din, ang mga mandarambong mula sa iyong bayan ay magpapakataas upang itatag ang pangitain; ngunit sila'y mabubuwal. Daniel 11:14.

Ganito tinalakay ni Jones ang naunang talata:

Nang mapuno ang takal ng kasamaan ng mga Amorreo, ibinigay ang kanilang lupain sa Israel, ang bayan ng Diyos. At nang ang Israel, sa pagsunod sa lakad ng mga Hentil, ay napuno rin ang saro ng kasamaan, itinindig ng Diyos ang kaharian ng Babilonia at inalis ang lahat. Nang mapuno ang saro ng kasamaan nito, ang kapangyarihan ay inilipat sa Persia. At nang ang anghel ay naitaboy dahil sa kasamaan ng mga Persiano, saka dumarating ang prinsipeng Gresya at pinapawi iyon.

At gaano katagal mananatili ang kapangyarihan ng Gresya? Kailan ito madudurog? "Kapag ang mga mananalansang ay umabot na sa kasukdulan." Ang bansang iyon ay mananatili hanggang sa mapuno ang takal ng kaniyang kasamaan, at kung magkagayo'y ililipat ang kapangyarihan sa ibang kaharian. Ang kapangyarihang pinaglipatan nito ay ang kapangyarihang Romano, gaya ng natutuhan natin sa Daniel 11:14. "At sa mga panahong yaon ay marami ang titindig laban sa hari sa timog; gayon din ang mga mandarambong ng iyong bayan ay magpapakataas upang itatag ang pangitain; ngunit sila'y mabubuwal." Ang bansang ito ay tinutukoy bilang isang bansang mandarambong—mga anak ng mga mandarambong, ayon sa tala sa gilid ng teksto.

Sila ang pinagkalooban ngayon ng kaharian, at para saan?—'Ang mga anak ng mga mandarambong ay magpapakataas upang itatag ang pangitain.' Kapag lumitaw sa tagpo ang bansang ito, kung magkagayo'y pumapasok yaong nagtatatag sa pangitain, yaong isang dakilang paksa ng pangitain, ang natatanging pangunahing palatandaan sa linya ng pangitain na ibinigay ng Diyos sa pamamagitan ng mga propeta sa lahat ng panahon. A. T. Jones, *The Columbian Year and the Meaning of the Four Centuries*, 6.

Ayon kay Jones, kapag ang kapangyarihang Romano "lumitaw sa tanawin, kung magkagayon pumapasok yaong nagtatatag ng" ... "lina ng pangitain na ibinigay ng Diyos sa pamamagitan ng mga propeta sa lahat ng panahon." Sa kasaysayan ni Miller, itinuro ng mga Protestante, gaya ng ginagawa ngayon ng Adventismo ng Laodicea, na ang mga magnanakaw ng iyong bayan ay kumakatawan kay Antiochus Epiphanes, isang haring Seleucida na namuno mula 175 hanggang 164 BK. Siya ay kabilang sa dinastiyang Seleucida, na isa sa mga estadong-kahaliling Griyego na lumitaw mula sa pagkakawatak-watak ng imperyo ni Alejandro Magno. Ang pagtatalo hinggil sa usaping ito ay napakalinaw at tiyak sa kasaysayang Millerita, anupa't ang pagkakakilanlan kay Antiochus Epiphanes ay ipinakikita sa tsart ng mga tagapagpauna noong 1843.

Ang pagtukoy kay Antiochus sa tsart ang tanging pagtukoy sa isang bagay na hindi masusumpungan sa makahulung Salita ng Diyos. Naroon iyon upang pabulaanan ang mga maling aral ng mga Protestante ng panahong iyon, na siya ngayong maling aral ng Laodiceang Adventismo. Kung naunawaan man ni William Miller ang lalim ng kahalagahan ng pagkaunawa na ang Roma ang makalupang kapangyarihan na nagtatatag ng "lina ng pangitain na ibinigay ng Diyos sa pamamagitan ng mga propeta para sa lahat ng panahon," ay may pag-aalinlangan, ngunit sapat na malinaw ito upang matibay na maipagtanggol ang katotohanang itinatatag ng Roma ang pangitain.

Kapag walang pangitain, ang bayan ay napapahamak; ngunit ang tumutupad sa kautusan ay mapalad. Kawikaan 28:14.

Itinala ni Solomon na kung walang pangitain, ang bayan ay napapahamak, at ang Hebreong salitang "pangitain" sa talatang labing-apat ay kapareho ng nasa kawikaan ni Solomon. Ang pangitain ay isang usaping buhay o kamatayan, at ang "pangitain" ay pinagtibay sa pamamagitan ng sagisag ng Roma. Ang salitang "pangitain" sa talatang labing-apat ay siya ring salitang ginamit para sa pangitain sa Habakuk, kabanata dalawa.

Ako'y tatayo sa aking bantayan, at magpupuwesto ako sa moog; magbabantay ako upang makita kung ano ang sasabihin niya sa akin, at kung ano ang aking isasagot kapag ako'y sinaway. At sinagot ako ng Panginoon, at sinabi: Isulat mo ang pangitain, at gawin mo itong malinaw sa mga tapyas, upang ang bumabasa nito ay tumakbo. Sapagkat ang pangitain ay para sa takdang panahon; ngunit sa wakas ito'y magsasalita, at hindi magsisinungaling. Bagaman ito'y mag-antala, hintayin mo ito; sapagkat tiyak na darating, hindi ito magluluwat. Habakkuk 2:1-3.

Ang salitang "reproved" sa talatang una ay nangangahulugang "pinagtalunan." Si William Miller ang bantay na inilagay sa moog sa kasaysayan ng kilusan ng unang at ikalawang anghel, at nang sa propetikong simbolismo ay itinanong niya kung ano ang dapat niyang isagot sa pagtatalo hinggil sa kaniyang kasaysayan, sinabihan siyang isulat ang pangitain, na pinagtibay ng simbolo ng Roma. Alinsunod sa katotohanang ito, nang ilabas ng mga Millerite ang tsart ng mga tagapasimuno noong 1843 bilang katuparan ng tatlong talatang ito ni Habakuk, tinukoy nila ang mismong ubod ng pagtatalong kanilang kinasangkutan. Walang dudang hindi nila naunawaan na ang kanilang pagtukoy sa hangal na argumentong si Antiochus Epiphanes ang kapangyarihang nagtatag ng pangitain ay kumakatawan sa pagtatalo ng ikalawang kabanata ng Habakuk, ngunit sinabi ni

Kapatid na White na ang tsart na iyon ay “pinatubayan ng kamay ng Panginoon, at hindi dapat baguhin,” kaya ang pagtukoy sa pagtatalo sa tsart ay mula sa kamay ng Diyos.

Dumating ang mga Millerita sa wastong pagkaunawa na ang unang pagkabigo noong Abril 19, 1844 ay nagpasimula ng panahon ng paghihintay, na tinutukoy ng Habacuc at gayundin ng talinghaga ni Mateo tungkol sa sampung dalaga. Naunawaan din nila na ang dalawang hulang iyon ay tuwirang kaugnay ng Ezekiel kabanata labindalawa, kung saan tinutukoy ni Ezekiel ang isang yugto ng panahon na ang bunga ng bawat pangitain ay mangyayari. Ang salitang “pangitain” na iyon ay siya ring salitang Hebreo na atin ngayong isinasaalang-alang. Ito ang dahilan kung bakit tama si Jones nang kaniyang ipahayag, “Kapag” ang Roma ay “dumating sa tagpo, kung magkagayo’y pumapasok yaong nagtatatag sa pangitain, yaong siyang isang dakilang pakay ng pangitain, ang isang pangunahing mohon sa hanay ng pangitain na ibinigay ng Diyos sa pamamagitan ng mga propeta para sa lahat ng panahon.” Itinatag ng Roma ang kabuuan ng pangitaing nasa makahulag Salita ng Diyos, at sa mas tiyak na paraan, ang Roma ang pinagsasaligan ng buong kayarian ng kabanata labing-isa.

Kapag si Sister White ay tumutukoy sa pangwakas na katuparan ng ikalabing-isang kabanata ng Daniel at nagsasabing “much of the history that has taken place in fulfillment of this prophecy will be repeated,” ipinahihwatig niya na ang mga kasaysayan ng ikalabing-isang kabanata na natupad na ay nagsilbing tipo ng mga huling talata ng Daniel kabanata 11. Ang paksa ng mga huling talata ng ikalabing-isang kabanata ay ang hari sa hilaga, na doon ay kumakatawan sa makabagong Roma. Samakatuwid, ang mga kasaysayan ng Daniel kabanata 11, na inuulit, ay mga kasaysayang kumakatawan sa Roma.

Sa huling anim na talata ng ikalabing-isang kabanata, ang makabagong Roma (ang hari sa hilaga) ay sumasakop sa tatlong kapangyarihang heograpiko. Sa talatang apatnapu ay sinasakop niya ang hari sa timog (ang dating Unyong Sobyet noong 1989), ang maluwalhating lupain (ang Estados Unidos sa nalalapit na batas ng Linggo), at ang Egipto (ang buong sanlibutan na kinakatawan ng Nagkakaisang Bansa.) Sa Daniel labing-isa, ang paganong Roma ay inilarawan bilang sumasakop sa tatlong kapangyarihang heograpiko upang masakop ang noo’y kilalang sanlibutan, at pagkatapos ang Roma ng Kapapahan ay inilarawan bilang sumasakop sa tatlong kapangyarihang heograpiko upang masakop ang daigdig.

Ang Paganong Roma ay unang binanggit sa kabanata sa talatang labing-apat, upang makilala ito bilang sagisag na nagtatatag sa pangitain, subalit ang pag-angat nito sa kapangyarihan ay hindi tinalakay hanggang sa talatang labing-anim. Ang kaharian ni Alejandro na Dakila ay nahati sa apat na bahagi bilang katuparan ng makahulag Salita ng Diyos, ngunit ang apat na bahaging iyon ay agad na nagsama-sama sa dalawang pangunahing magkatunggali na kinikilala sa makahulag salaysay bilang hari ng timog o hari ng hilaga, na nagpapatuloy hanggang sa pagtatapos ng kabanata. Sa talatang labing-apat ay binanggit ang sumisibol na kapangyarihan ng Roma bilang kapangyarihang magtatatag sa pangitain, ngunit ang mga paksang tinalakay ay ang mga tunggalian sa pagitan ng mga nalalabi sa kaharian ni Alejandro, na kinakatawan ng mga hari ng hilaga at ng timog.

Sa ikalabinlimang talata, ang dalawang haring iyon ay patuloy na nagsasagupa, at ang hari ng hilaga ang nananaig. Ngunit sa ikalabing-anim na talata, dumarating ang Roma at sinasabi ng talata, “Ngunit ang dumarating laban sa kaniya,” na ang ibig sabihin, kapag sinalakay ng Roma ang hari ng hilaga na kapapanaig pa lamang laban sa hari ng timog, ang hari ng hilaga ay hindi makatatayo laban sa Roma. Nanaig ang Roma, at sa ikalabing-anim na talata, ang Roma ay tatayo rin sa maluwalhating lupain ng Juda. Sa ikalabimpitong talata, ang Roma ay “itutuon ang kaniyang mukha upang pumasok na taglay ang lakas ng buong kaniyang kaharian.” Nilupig niya ang hari ng hilaga na hindi nakatayo sa harap niya, saka sinakop niya ang Juda, at pagkatapos ay pumasok siya sa Egipto.

At sa mga panahong iyon, marami ang babangon laban sa hari ng timog; pati ang mga mandarambong ng iyong bayan ay magmamataas upang itatag ang pangitain, ngunit sila’y mabubuwal. Kaya darating ang hari ng hilagaan, at magtatambak ng buntong pangkubkob, at sasakupin ang mga pinakamatitibay na bayan; at ang mga bisig ng timog ay hindi makatatagal, ni ang kaniyang mga taong pinili, ni magkakaroon man ng lakas upang makapanlaban. Ngunit ang dumarating laban sa kaniya ay gagawa ayon sa kaniyang sariling kalooban, at walang sinumang makatatayo sa harap niya; at siya’y tatayo sa maluwalhating lupain, na sa pamamagitan ng kaniyang kamay ay malilipol. Ibabaling din niya ang kaniyang mukha upang pumasok na taglay ang lakas ng buong niyang kaharian, at ang mga matuwid ay kasama niya; gayon ang kaniyang gagawin: at ibibigay niya sa kaniya ang anak na babae ng mga babae, upang siya’y ipahamak; ngunit hindi siya tatayo sa kaniyang panig, ni papanig sa kaniya. Daniel 11:14-17.

Ang pananakop na inilarawan sa mga talatang ito ay isang katuparan ng ikawalong kabanata ng Daniel.

At mula sa isa sa kanila ay sumibol ang isang munting sungay, na lubhang lumaki, patungong timog, at patungong silangan, at patungo sa kaaya-ayang lupain. Daniel 8:9.

Ang maliit na sungay sa talatang siyam ay ang paganong Roma, at tinutukoy ng talatang siyam, na kaayon ng mga talatang labing-apat hanggang labing-pito ng ikalabing-isang kabanata, na lulupigin ng paganong Roma ang tatlong heograpikong entidad habang inaangkin nito ang pamamahala sa sanlibutan. Ang mga entidad na iyon ay ang timog (Ehipto), ang silangan (Sirya, ang hari sa hilagaan), at ang kaaya-ayang lupain (Huda). Ang kasaysayan ng mga talatang labing-anim at labing-pito ay nagsisilbing tipo ng makasaysayang tatlong-hakbang na pagsakop ng makabagong Roma sa mga talatang apatnapu hanggang apatnapu’t tatlo, sapagkat gaya ng sinabi ni Sister White, "Malaking bahagi ng kasaysayang naganap sa katuparan ng propesiyang ito ay mauulit."

“Bagaman hindi nakatayo ang Ehipto sa harap ni Antiochus, ang hari ng hilaga, si Antiochus naman ay hindi nakatayo sa harap ng mga Romano, na ngayo’y lumusob laban sa kaniya. Wala nang mga kahariang nakapanlaban pa sa lumalakas na kapangyarihang ito. Ang Siria ay nasakop, at idinagdag sa imperyong Romano, nang si Pompey, noong 65 BC, ay nag-alis kay Antiochus Asiaticus ng kaniyang mga pag-aari, at ginawang isang lalawigang Romano ang Siria.

“Ang gayunding kapangyarihan ay tatayo rin sa Banal na Lupain, at lalamon dito. Ang Roma ay nakiugnay sa bayan ng Diyos, ang mga Judio, sa pamamagitan ng pakikipag-alyansa, noong 162 BC, at mula sa petsang iyon ay nagtataglay ito ng mahalagang dako sa kalendaryong makahula. Gayunman, hindi nito natamo ang kapamahalaan sa Judea sa pamamagitan ng tuwirang pananakop hanggang 63 BC; at pagkatapos ay sa sumusunod na paraan.

Sa pagbabalik ni Pompey mula sa kaniyang ekspedisyon laban kay Mithridates, hari ng Pontus, dalawang magkaribal, sina Hyrcanus at Aristobulus, ang nag-aagawan sa korona ng Judea. Iniharap kay Pompey ang kanilang usapin, at kaagad niyang napagwari ang kawalang-katarungan ng mga pag-angkin ni Aristobulus; subalit ninasa niyang ipagpaliban ang pagpapasya sa bagay na ito hanggang matapos ang matagal na niyang ninanasang ekspedisyon sa Arabia, na nangakong magbabalik at saka aayusin ang kanilang mga usapin ayon sa kaniyang makikitang makatarungan at nararapat. Naunawaan ni Aristobulus ang tunay na saloobin ni Pompey, kaya nagmadali siyang bumalik sa Judea, inarman ang kaniyang mga nasasakupan, at naghanda para sa isang matinding pagtatanggol. Nagpasya siyang, sa kabila ng anumang panganib, panatilihin ang korona, na kaniyang nahulaan na ihahatol na mapasaibang tao. Mahigpit na sinundan ni Pompey ang tumatakas. Nang siya’y lumapit sa Jerusalem, si Aristobulus, na nagsisimula nang magsisi sa kaniyang hakbang, ay lumabas upang salubungin siya at nagsikap na ayusin ang usapin sa pamamagitan ng pangakong lubos na pagpapasakop at malalaking halaga ng salapi. Tinanggap ito ni Pompey, at isinugo si Gabinius, bilang pinuno ng isang pulutong ng mga kawal, upang tanggapin ang salapi. Subalit pagdating ng naturang tenyente-heneral sa Jerusalem, nasumpungan niyang nakapinid laban sa kaniya ang mga tarangkahan, at ipinabatid mula sa tuktok ng mga pader na ang lungsod ay hindi tutupad sa kasunduan.

Si Pompeyo, ayaw na ang gayong panlilinlang ay makaligtas sa kaparusahan, ay ikinadena sa tanikala si Aristobulo, na pinanatili niyang kasama, at agad na nagmartsa laban sa Jerusalem kasama ang buong kanyang hukbo. Ang mga kapanalig ni Aristobulo ay pumanig sa pagtatanggol sa lunsod; ang kay Hircano naman ay sa pagbubukas ng mga pintuang-bayan. Yamang ang huli ang nakararami at nanaig, ipinagkaloob kay Pompeyo ang malayang pagpasok sa lunsod. Dahil dito, umurong ang mga kaanib ni Aristobulo sa Bundok ng Templo, na kasing-tibay ng kanilang pasiyang ipagtanggol ang pook na iyon gaya ng pasiya ni Pompeyo na lulupigin iyon. Pagkaraan ng tatlong buwan, nagkaroon ng siwang sa pader na sapat para sa isang paglusob, at nasakop ang pook sa talim ng tabak. Sa kakila-kilabot na pagpaslang na sumunod, labindalawang libong tao ang napatay. Isang nakaaantig na tanawin, ayon sa mananalaysay, ang makita ang mga saserdote, na noon ay abala sa banal na paglilingkod, na, may mahinahong kamay at matatag na layon, ay ipinagpapatuloy ang nakaugalian nilang gawain, na wari’y walang kamalayan sa mabangis na kaguluhan, bagaman sa palibot nila ay ibinibigay sa patayan ang kanilang mga kasama, at madalas pang sumasama ang sarili nilang dugo sa dugo ng kanilang mga hain.

Matapos na wakasan niya ang digmaan, ipinagiba ni Pompeyo ang mga pader ng Jerusalem, inilipat ang ilang lungsod mula sa hurisdiksiyon ng Hudea patungo sa hurisdiksiyon ng Siria, at ipinataw ang tributo sa mga Hudyo. Sa gayon, sa unang pagkakataon, ang Jerusalem ay inilagay, sa pamamagitan ng pananakop, sa mga kamay ng kapangyarihang iyon na

magtatangan ng 'maluwalhating lupain' sa kanyang bakal na pagkakahawak hanggang sa lubos niya itong nilipol.

'TALATA 17. Itutuon din niya ang kaniyang mukha upang pumasok na taglay ang lakas ng buong kaniyang kaharian, at may mga matuwid na kasama niya; gayon ang kaniyang gagawin: at ibibigay niya sa kaniya ang anak na babae ng mga babae, na kaniyang titiwaliin: ngunit hindi siya tatayo sa kaniyang panig, ni papanig sa kaniya.'

Nagbibigay si Obispo Newton ng isa pang pagbasa sa talatang ito, na tila higit na malinaw na nagpapahayag ng diwa, gaya ng sumusunod: "Itutuon din niya ang kaniyang mukha upang sapilitang pasukin ang buong kaharian." Inihatid tayo ng Talata 16 hanggang sa pagsakop ng mga Romano sa Siria at Judea. Nauna nang nasakop ng Roma ang Macedon at Thrace. Ang Egipto na lamang ang natitira sa "buong kaharian" ni Alexander, na hindi pa naisailalim sa kapangyarihang Romano; at ngayo'y itinuon ng kapangyarihang ito ang mukha upang sapilitang pasukin ang lupaing iyon. Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258-260.

Naipuna na nating napansin, nang higit sa isang ulit sa mga artikulong ito, kung paanong ang talata tatlumpu at tatlumpu't isa ng Daniel labing-isa ay umaayon sa talata apatnapu at apatnapu't isa, at ang kasaysayan ng talata tatlumpu at tatlumpu't isa ay umaayon din sa pagbunot ng tatlong sungay.

Pinagwari ko ang mga sungay, at, narito, may sumibol sa gitna nila ang isa pang munting sungay, na sa harap nito ay may tatlo sa mga unang sungay na binunot mula sa mga ugat: at, narito, sa sungay na ito ay may mga matang gaya ng mga mata ng tao, at isang bibig na nagsasalita ng mga dakilang bagay. . . . At tungkol sa sampung sungay na nasa kaniyang ulo, at tungkol sa isa pang sumibol, na sa harap niya ay nabuwal ang tatlo; yaong mismong sungay na may mga mata, at isang bibig na nagsalita ng napakadakilang mga bagay, na ang anyo ay lalong matikas kaysa sa kaniyang mga kasama. Daniel 7:8, 20.

Kung paanong ang Daniel, kabanata walo, talata siyam, ay kumakatawan sa tatlong heograpikong lugar ng pananakop na nagluklok sa Romang pagano sa trono, gayundin naman, ang pagbubunot sa mga sungay (na kumakatawan sa Heruli, sa mga Ostrogoth, at sa mga Vandal) ay kumatawan sa tatlong heograpikong lugar ng pananakop na nagluklok sa Roma ng Papado sa trono. Ang dalawang kasaysayang iyon ay tumutugma sa mga talata apatnapu hanggang apatnapu't tatlo ng Daniel labing-isa, at ang pagbubunot sa tatlong sungay ay tumutugma sa kasaysayan ng mga talata tatlumpu at tatlumpu't isa.

'TALATA 8. Pinagmasdan ko ang mga sungay, at, narito, may sumibol sa gitna nila ang isa pang maliit na sungay, na sa harap nito ay binunot sa ugat ang tatlo sa mga unang sungay; at, narito, sa sungay na ito ay may mga mata na gaya ng mga mata ng tao, at isang bibig na nagsasalita ng malalaking bagay.'

Pinagmasdan ni Daniel ang mga sungay. May mga palatandaan ng isang kakaibang pagkilos na lumitaw sa gitna nila. Isang munting sungay (sa pasimula'y maliit, ngunit pagkaraan ay higit na matatag kaysa sa mga kapuwa nito) ang sumulpot at umangat sa gitna nila. Hindi ito nasiyahan na tahimik na humanap ng sarili nitong dako at punuin iyon; kinailangan nitong itabig ang ilan sa iba, at kamkamin ang kanilang mga puwesto. Tatlong kaharian ang binunot

sa harap nito. Ang munting sungay na ito, gaya ng tatalakayin pa natin nang higit sa dakong huli, ay ang kapapahan. Ang tatlong sungay na binunot sa harap nito ay ang mga Heruli, ang mga Ostrogoth, at ang mga Vandal. At ang dahilan kung bakit sila binunot ay sapagkat sila'y sumalungat sa mga turo at mga pag-aangkin ng herarkiyang papal, at samakatuwid ay laban din sila sa kataas-taasang pamamayani sa iglesya ng Obispo ng Roma.

At 'sa sungay na ito ay may mga mata na gaya ng mga mata ng tao, at isang bibig na nagsasalita ng malalaking bagay,' ang mga mata ay isang angkop na sagisag ng katalinuhang-mapanuri, pagtagos ng pag-unawa, katusuhan, at malayong pagtanaw ng herarkiya ng Papado; at ang bibig na nagsasalita ng malalaking bagay ay isang angkop na sagisag ng palalong mga pag-aangkin ng mga obispo ng Roma. Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 132-134.

Ang Roma ang nagtatatag ng pangitain ng propesiya ng Biblia, at lalo na ng pangitain ng Daniel kabanata labing-isa. Sa kabanatang iyon, marami sa makahulang kasaysayan na natupad bago ang kilusang Millerita ay uulitin sa huling anim na talata ng Daniel labing-isa. Ang pananakop sa tatlong heograpikal na hadlang na nagtatag kapuwa sa pagano at sa papal na Roma sa trono ay inilalarawan sa kabanata labing-isa, at ang dalawang paglalarawang iyon ay tumitipo sa panahong ang makabagong Roma ay muling itinatatag sa trono. Ang Roma ang nagtatatag ng pangitain, at ipinakikilala ni Pablo na ang papal na Roma ay nahahayag sa kapanahunan nito.

Huwag kayong magpalinlang kaninuman sa anumang paraan; sapagkat hindi darating ang araw na iyon, hangga't hindi muna dumarating ang pagtalikod, at mahayag ang taong makasalanan, ang anak ng kapahamakan; na sumasalangang at itinataas ang sarili higit sa lahat ng tinatawag na diyos o anumang sinasamba, anupa't siya, na gaya ng Diyos, ay nauupo sa templo ng Diyos, na ipinakikilala ang sarili na siya'y Diyos. Hindi ba ninyo naaalaala na, noong kasama pa ninyo ako, sinabi ko na sa inyo ang mga bagay na ito? At ngayo'y nalalaman ninyo kung ano ang pumipigil, upang sa takdang panahon niya ay mahayag siya. 2 Tesalonica 2:3-6.

Umupo sa trono ang Papasiya bilang ikalimang kaharian ng propesiya sa Biblia noong taong 538, at marami na, kung isasaalang-alang ang talatang ika-anim, ay walang dudang ipagpapalagay na ang ibig sabihin ni Pablo ay "mahahayag ang Papasiya noong 538." Maaaring tama ito, ngunit sa pinakamababa ay isang pangalawang katotohanan lamang ng tinutukoy ni Pablo. Si Pablo, gaya ng lahat ng propeta, ay higit na nagsasalita hinggil sa mga huling araw kaysa sa kaniyang sariling panahon. Tinutukoy niya kung paano mahahayag sa paraang propetiko ang Papasiya, sapagkat bilang propeta ay kaisa siya ng lahat ng iba pang propeta. Tuntunin sa tuntunin, ang mga walang pangitain ay napapahamak, at ang mga walang pangitain ay walang pangitain sapagkat hindi nila nalalaman kung ano ang nagtatatag ng pangitain. Ang pagkaalam na ang Roma ang nagtatatag ng pangitain ay isang pagkaunawang may kinalaman sa buhay o kamatayan. Si Pablo, na kaisa ng iba pang propeta, ay tinutukoy na ang nagbubunyag sa Roma ng Papasiya, na siyang Roma ng mga huling araw, ay ang "kaniyang panahon." Ang propetikong "panahon" na nauugnay sa Roma ang siyang nagbubunyag kung ano at sino ang Roma.

Ipagpapatuloy natin ang pag-aaral na ito sa susunod na artikulo.

Ang apostol Pablo, sa kaniyang ikalawang liham sa mga Taga-Tesalonica, ay ipinagpauna ang dakilang pagtalikod na magbubunga sa pagtatatag ng kapangyarihang papal. Ipinahayag niya na ang araw ni Cristo ay hindi darating, “malibang magkaroon muna ng pagtalikod, at mahayag ang tao ng kasalanan, ang anak ng kapahamakan; na sumasalungat at nagtataas ng sarili sa ibabaw ng lahat ng tinatawag na Diyos o sinasamba, anupa’t siya, na waring Diyos, ay nauupo sa templo ng Diyos, na ipinakikita ang sarili na siya ay Diyos.” At bukod dito, binalaan ng apostol ang kaniyang mga kapatid na “ang hiwaga ng kasamaan ay gumagawa na.”² Tesalonica 2:3, 4, 7. Maging sa ganoong kaagang panahon ay nakita na niya ang mga kamaliang dahan-dahang gumagapang sa iglesya, na maghahanda ng daan para sa pag-unlad ng kapapahan.

Unti-unti, sa simula’y sa kubling paraan at sa katahimikan, at pagkaraan ay lalo nang hayagan habang lumalakas at nakakamit ang pamamahala sa mga isipan ng mga tao, ang 'hiwaga ng kasamaan' ay ipinasulong ang mapanlinlang at lapastangang gawain nito. Halos hindi namamalayan, ang mga kaugalian ng paganismo ay nakapasok sa Simbahang Kristiyano. Ang diwa ng pakikipagkompromiso at pakikiayon ay nasupil sa ilang panahon ng matitinding pag-uusig na tiniis ng simbahan sa ilalim ng paganismo. Ngunit nang tumigil ang pag-uusig, at pumasok ang Kristiyanismo sa mga hukuman at palasyo ng mga hari, iniwaksi niya ang mapagpakumbabang kasimplihan ni Kristo at ng Kaniyang mga apostol kapalit ng karangyaan at kapalaluan ng mga paganong pari at mga pinuno; at sa halip ng mga kahingian ng Diyos ay ipinalit niya ang mga teoryang pantao at mga tradisyon ng tao. Ang pagbabagong-loob ni Constantino na sa pangalan lamang, sa unang bahagi ng ikaapat na siglo, ay nagdulot ng malaking kagalakan; at ang sanlibutan, nababalutan ng anyo ng katuwiran, ay pumasok sa simbahan. Ngayo’y mabilis na sumulong ang gawain ng katiwalian. Ang paganismo, bagaman anyong natalo, ang siyang naging mananakop. Ang kaniyang espiritu ang nangibabaw sa simbahan. Ang kaniyang mga doktrina, mga seremonya, at mga pamahiin ay isinanib sa pananampalataya at pagsamba ng mga nag-aangking tagasunod ni Kristo.

"Ang kompromisong ito sa pagitan ng paganismo at Kristiyanismo ay nagbunga ng paglitaw ng 'tao ng kasalanan' na ipinanghula sa propesiya bilang sumasalungat at itinataas ang kaniyang sarili higit sa Diyos. Ang napakalaking sistemang iyon ng huwad na relihiyon ay isang obra-maestra ng kapangyarihan ni Satanas-isang monumento ng kaniyang mga pagsisikap na iluklok ang kaniyang sarili sa trono upang pamahalaan ang daigdig ayon sa kaniyang kalooban." *The Great Controversy*, 49, 50.